

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

КАФЕДРА ПРАВОЗНАВСТВА

**ГОСПОДАРСЬКИЙ ПРОЦЕС
ПРОГРАМА**

навчальної дисципліни
підготовки бакалавра
для студентів спеціальності 081 «Право»

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: **Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»**

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: **Шановал Ю.М.** – старший викладач кафедри правознавства ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Осташова В. О. – кандидат юридичних наук, доцент кафедри бізнес-адміністрування та права Полтавської державної аграрної академії
Пікуль В. П. – Суддя Апеляційного суду Полтавської області

Обговорено і схвалено
на засіданні кафедри правознавства
протокол № 10 від 31 травня 2016 р.
Завідувач кафедри _____ проф. Лаврик Г. В.

УЗГОДЖЕНО
На засіданні науково-методичної групи з
напряму підготовки/спеціальності,
протокол № 3 від 31 травня 2016 року.
Голова науково-методичної групи
_____ проф. Лаврик Г. В.

СХВАЛЕНО
Голова науково-методичної ради
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський
університет економіки і торгівлі»
«___» _____ 2016 р.
_____ проф. Рогоза М. Є.

ВСТУП

Господарський процес є різновидом юридичної діяльності, яку регулюють норми господарського процесуального права, тобто встановлена нормами процесуального права форма діяльності господарських судів, яка спрямована на захист порушених або оспорюваних прав і охоронюваних законом інтересів суб'єктів господарювання.

Предметом господарського процесу як форми діяльності суду є господарські спори або інші справи віднесені до компетенції господарських судів Господарським процесуальним кодексом України та іншими законами. Установлений нормами господарського процесуального права порядок порушення процесу, підготовки справи до розгляду, розгляду й вирішення справ, оскарження і перегляду рішень господарського суду, а також виконання рішень господарського суду називається процесуальною формою. Відтак, досконале вивчення цієї галузі права є важливим завданням для підготовки бакалавра спеціальності 081 «Право», особливо для виконання функції правового забезпечення господарської діяльності організацій різних форм власності, забезпечення судового захисту їхніх прав та інтересів.

Предметом навчальної дисципліни «Господарський процес» є сукупність суспільних відносин, що виникають у зв'язку із розглядом господарських спорів і регулюються нормами господарського процесуального права, загальні принципи господарського судочинства, процесуальна діяльність суду та інших учасників процесу, що виникають при здійсненні правосуддя – сам господарський процес, а також система господарських процесуальних прав і обов'язків суб'єктів процесуальних правовідносин та гарантіями їх реалізації.

Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна нерозривно пов'язана передусім з навчальними дисциплінами «Господарське право», «Цивільне право», «Цивільний процес», враховує здобуті студентами під час опанування цих галузей знання, та частково спирається на них.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Модуль 1 – «Загальні положення господарського процесуального права» – включає в себе теми які містять матеріал щодо поняття, принципів господарського процесу, джерел його регулювання, поняття господарських процесуальних правовідносин, їх об'єктів та змісту, суб'єктів та їх правового статусу тощо.

Модуль 2 – «Стадії господарського процесу» – включає теми, які містять навчальний матеріал щодо позовного провадження та його стадій (вирішення спорів у судах першої інстанції, їх перегляд у судах апеляційної та касаційної інстанцій, за нововиявленими обставинами), документального оформлення рішень та порядку їх виконання.

Модуль 3 – «Провадження за окремими категоріями справ» – включає в себе теми, які містять навчальний матеріал щодо особливостей розгляду окремих категорій справ у порядку господарського судочинства (справи про банкрутство, особливості провадження у справах за участю іноземних суб'єктів, вирішення спорів у третейському суді, міжнародному комерційному арбітражі).

Система науки господарського процесуального права загалом збігається із системою господарського процесуального права як галузі права, та є базою для системи і структури навчальної дисципліни.

Господарське процесуальне право як навчальна дисципліна вивчає, перш за все, чинне господарське процесуальне право, його норми та інститути, концепції, правовий погляд, історичні факти стосовно проблема господарського процесу, накопичених правовою наукою.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета вивчення навчальної дисципліни полягає у засвоєнні студентами системи теоретичних знань і практичних навичок застосування норм процесуального права разом з нормами матеріального права при вирішенні спорів, підвідомчих господарським судам; правових засобів і процедур, спрямованих на ефективний судовий захист прав свобод і інтересів учасників господарсько-процесуальних відносин, підготовка до практичної юридичної діяльності.

1.2. Основними завданнями навчальної дисципліни «Господарський процес» є:

- вивчення основних понять, інститутів, принципів і джерел господарського процесуального права, положень щодо організації та діяльності господарських судів України;
- засвоєння особливостей розгляду господарських спорів;
- вироблення вміння застосовувати на практиці набуті знання та складати відповідні процесуальні документи.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, у результаті вивчення дисципліни «Господарський процес» студенти повинні:

знати:

- основні засади господарського процесу;
- структуру господарських судів, їх компетенцію, підвідомчість і підсудність господарських спорів;
- стадії та порядок вирішення господарських спорів, виконання рішень, ухвал, постанов господарського суду.

уміти:

- аналізувати нормативно-правові акти у сфері господарського судочинства;
- правильно тлумачити і застосовувати норми Конституції України, господарського процесуального і матеріального права, постанови Пленуму Верховного суду України, роз'яснення Президії Вищого господарського суду України;
- приймати обґрунтовані процесуальні рішення у спірних процесуальних ситуаціях;
- складати претензії, позовні заяви та інші процесуальні документи.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Модуль 1.

Загальні положення господарського процесуального права

Тема 1. Поняття господарського процесуального права і господарського процесу.

Предмет і метод господарського процесуального права. Господарське процесуальне право як самостійна галузь права. Основні риси господарської процесуальної форми. Ознаки процесуальної господарської форми: нормативність, незаперечність, системність, універсальність.

Поняття господарських процесуальних правовідносин. Підстави виникнення господарських процесуальних правовідносин. Юридичні склади їх характеристика. Елементи господарських процесуальних правовідносин. Суб'єкти господарських процесуальних правовідносин і їх класифікація. Суд, як обов'язковий суб'єкт господарських процесуальних правовідносин. Суди першої та другої інстанції. Склад суду. Правове положення суду. Роль суду в господарському процесі. Правові і моральні підстави діяльності суду.

Особи, які беруть участь у справі, як суб'єкти господарських процесуальних правовідносин. Поняття і склад осіб, які беруть участь у справі їх права і обов'язки. Участь у процесі посадових осіб та інших працівників підприємств, установ, організацій, державних та інших органів, експертів, перекладачів і інших учасників. Їх функції та процесуальне становище. Права та обов'язки. Проблема участі у господарському процесі свідків.

Поняття і система принципів господарського процесуального права. Джерела господарського процесуального права.

Тема 2. Організація діяльності господарських судів в Україні. Правовий статус суддів господарських судів України.

Єдина система судових органів загальної юрисдикції. Господарський суд у системі органів судової влади, система господарських судів, їх склад і повноваження. Місцеві господарські суди: склад та компетенція. Апеляційні господарські суди: склад та компетенція. Вищий господарський суд в Україні: склад та компетенція. Науково-консультативна рада при Вищому господарському суді України.

Права та обов'язків суддів. Незалежність суддів та правові гарантії їх забезпечення. Недоторканість суддів. Кваліфікаційні комісії суддів: склад та компетенція. Кваліфікаційна атестація суддів. Суддівське самоврядування. Дисциплінарна відповідальність суддів. Матеріальне, побутове забезпечення та соціальний захист суддів господарських судів.

Третейські суди в системі судочинства. Правила застосування законодавства господарськими судами. Аналогія закону. Аналогія права. Міжнародні торгові звичаї.

Тема 3. Досудове врегулювання господарських спорів.

Поняття та правове значення досудового врегулювання господарських спорів. Тлумачення Конституційного суду України положень щодо досудового врегулювання спорів. Умови застосування досудового врегулювання господарських спорів.

Форми досудового врегулювання спору. Претензія. Форма та порядок пред'явлення претензії. Порядок і строки розгляду претензії. Порядок пред'явлення претензії. Зміст претензії. Порядок і строки розгляду претензії.

Повідомлення заявника про результати розгляду претензії. Зміст повідомлення. Відповідальність за порушення строків розгляду претензій або ненадіслання відповіді на претензію.

Досудове врегулювання розбіжностей, що виникають при укладанні господарських договорів. Досудове врегулювання спорів, які виникають при зміні та розірванні договорів.

Досудове врегулювання спорів, що виникають із перевезень.

Тема 4. Підвідомчість і підсудність справ господарським судам.

Поняття та види підвідомчості матеріально-правових справ, які підлягають розгляду та вирішенню в порядку господарського судочинства. Основні критерії розмежування підвідомчості спорів. Загальна характеристика справ, які підлягають розглядові в господарському суді.

Розмежування підвідомчості цивільних, адміністративних і господарських спорів.

Поняття та види підсудності справ господарським судам. Родова підсудність. Територіальна підсудність. Види територіальної підсудності. Загальна територіальна підсудність. Виключна територіальна підсудність.

Передача справ з одного господарського суду до іншого. Обставини, які впливають на передачу позовних матеріалів або справи за підсудністю.

Підвідомчість і підсудність справ за участю іноземних суб'єктів господарювання.

Тема 5. Учасники господарського процесу.

Поняття і склад учасників судового процесу. Класифікація учасників судового процесу. Процесуальне положення судді господарського суду. Відвід судді.

Поняття сторін та третіх осіб у господарському процесі і їх основні риси. Види сторін та третіх осіб у господарському процесі. Треті особи, які заявляють самостійні вимоги на предмет спору. Треті особи, які не заявляють самостійних вимог на предмет спору.

Проблеми господарської процесуальної правосуб'єктності сторін та третіх осіб. Правоздатність та дієздатність. Процесуальні права та обов'язки сторін і третіх осіб.

Процесуальна співучасть. Мета і підстави співучасті. Види співучасті.

Процесуальні права і обов'язки співучасників.

Поняття належної та неналежної сторони. Проблеми неналежного позивача в господарському процесі. Умови і порядок заміни неналежного відповідача.

Процесуальне правонаступництво (поняття і підстави). Порядок вступу в процес правонаступника і його правове положення.

Участь прокурора у розгляді справ. Правове положення посадових осіб, інших працівників підприємств, установ, організацій, державних та інших органів.

Участь у судовому процесі судового експерта. Поняття та види представника у судовому процесі. Представники сторін і третіх осіб.

Тема 6. Докази в господарському процесі. Запобіжні заходи.

Поняття та мета судового доказування. Поняття доказів у господарському процесі. Засоби доказування. Проблеми показів свідків у господарському процесі. Участь у процесі посадових осіб та інших працівників підприємств, установ, організацій, державних та інших органів.

Поняття предмету доказування. Визначення предмету доказування по конкретних справах. Факти, які не підлягають доказуванню. Обов'язок доказування і подання доказів. Розподіл між сторонами обов'язку по доказуванні. Роль суду по витребуванні доказів.

Юридичне слідство в господарському процесі, як спосіб встановлення об'єктивної істини. Проблеми об'єктивної істини у господарському процесі.

Належність доказів і допустимість засобів доказування. Оцінка доказів. Призначення і проведення судової експертизи. Висновок судового експерта.

Письмові докази. Речові докази. Висновки експертизи. Положення представників сторін та третіх осіб. Класифікація доказів. Особисті і речові, прямі, непрямі.

Тема 7. Судові витрати та процесуальні строки.

Поняття і склад судових витрат. Ціна позову, порядок визначення ціни позову. Визначення розміру та порядок сплати державного мита. Звільнення від сплати державного мита. Повернення державного мита.

Витрати, пов'язані з розглядом справи. Збір на інформаційно-технічне забезпечення судового процесу. Визначення розміру сум, що підлягають сплаті за проведення судової експертизи та послуги перекладача. Розподіл судових витрат. Відшкодування судових витрат.

Поняття і види господарських процесуальних строків. Встановлення та обчислення процесуальних строків. Закінчення процесуальних строків, процесуальні наслідки пропущення строків. Зупинення процесуальних строків. Поновлення і продовження процесуальних строків.

Модуль 2

Стадії господарського процесу

Тема 8. Позовне провадження і підстави його порушення у господарських судах.

Право на порушення господарського процесу. Особи, які можуть порушити господарський процес. Процесуальні засоби порушення справ у господарському

суді. Поняття позову. Елементи позову. Види позовів. Позовна заява і її реквізити. Об'єднання позовних вимог. Документи, які додаються до позовної заяви. Захист відповідача проти позову. Відзив на позовну заяву. Зустрічний позов.

Прийняття позовної заяви. Відмова в прийнятті позовної заяви. Підстави для відмови в прийнятті позовної заяви. Повернення позовної заяви. Підстави для повернення позовної заяви. Правові наслідки відмови та повернення позовної заяви.

Забезпечення позову. Мета забезпечення позову. Підстави для забезпечення позову. Способи забезпечення позову. Скасування забезпечення позову.

Дії учасників процесу по підготовці справи до судового розгляду.

Правові наслідки порушення справи в суді.

Тема 9. Вирішення господарських спорів у суді першої інстанції.

Порядок ведення засідання. Права учасників процесу. Строк вирішення спору. Вирішення спору при неподанні відзиву на позовну заяву і витребування господарським судом матеріалів.

Відкладення розгляду справи, перерва в засіданні. Відмова позивача від позову, визнання позову відповідачем, мирова угода сторін.

Зупинення провадження у справі та його поновлення. Припинення провадження у справі. Залишення позову без розгляду.

Прийняття рішення. Права господарського суду щодо прийняття рішення.

Тема 10. Рішення, ухвала, постанова господарського суду.

Поняття, суть і значення судового рішення. Судове рішення – акт правосуддя.

Зміст судового рішення та його елементи. Вимоги яким повинно відповідати рішення. Законність, обґрунтованість, категоричність, безумовність, ясність.

Порядок прийняття рішення господарського суду. Повноваження суду при прийнятті рішення. Оголошення рішення. Набрання рішенням законної сили. Усунення недоліків судового рішення судом, який його постановив.

Додаткове рішення. Роз'яснення і виправлення рішення. Підстави для постановлення додаткового рішення та роз'яснення і виправлення рішення.

Ухвали суду першої інстанції. Зміст ухвали. Додаткова ухвала. Роз'яснення і виправлення ухвали. Окрема ухвала. Повідомлення господарського суду. Протоколи.

Тема 11. Перегляд судових рішень в апеляційному порядку.

Право апеляційного оскарження. Визначення апеляційної інстанції. Строк подання апеляційної скарги або внесення апеляційного подання.

Форма і зміст апеляційної скарги (подання). Надсилання копії апеляційної скарги та відзив на апеляційну скаргу (подання). Повернення апеляційної скарги (подання). Прийняття апеляційної скарги (подання).

Правові наслідки звернення з апеляційною скаргою (поданням).

Порядок розгляду апеляційної скарги та права і обов'язки осіб, які беруть участь у справі. Межі перегляду справи в апеляційній інстанції. Строки розгляду апеляційної скарги (подання).

Повноваження апеляційної інстанції. Підстави для скасування або зміни рішення. Постанова апеляційної інстанції. Апеляційні скарги на ухвали місцевого господарського суду.

Тема 12. Перегляд судових рішень у касаційному порядку.

Право касаційного оскарження. Касаційна інстанція. Порядок подання касаційної скарги (подання). Строк подання касаційної скарги (подання). Форма і зміст касаційної скарги (подання). Надсилання касаційної скарги (подання) сторонам у справі.

Відзив на касаційну скаргу (подання). Повернення касаційної скарги (подання). Прийняття касаційної скарги (подання). Відмова від касаційної скарги (подання).

Повноваження касаційної інстанції. Підстави для скасування або зміни рішення чи постанови. Касаційні скарги на ухвали господарських судів.

Право касаційного оскарження постанов чи ухвал Вищого господарського суду України. Підстави для оскарження до Верховного суду України постанов чи ухвал Вищого господарського суду України.

Порядок подання касаційної скарги та внесення касаційного подання.

Порядок перегляду в касаційному порядку постанов чи ухвал Вищого господарського суду України. Суб'єкти права на звернення до Верховного Суду України. Підстави для оскарження постанов Вищого господарського суду України. Порядок та строки звернення до Верховного Суду України. Повноваження Верховного суду України при перегляді у касаційному порядку постанов чи ухвал Вищого господарського суду України. Підстави для скасування постанов чи ухвал Вищого господарського суду України.

Постанова Верховного суду України. Обов'язковість вказівок, що містяться у постанові Верховного суду України.

Тема 13. Перегляд рішення, ухвали, постанови господарського суду за нововиявленими обставинами. Виконання рішення, ухвали, постанови господарського суду.

Поняття нововиявлених обставин. Підстави перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами. Порядок і строк подання заяви (внесення подання) про перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами. Прийняття заяви (подання) про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами. Порядок перегляду судових рішень за нововиявленими обставинами.

Обов'язковість виконання судових рішень. Наказ господарського суду і пред'явлення його для виконання. Зміст наказу, строк для пред'явлення наказу до виконання. Повноваження пропущеного строку для пред'явлення наказу до виконання. Видача дублікату наказу.

Відстрочка або розстрочка виконання рішення, зміна способу та порядку виконання рішення, ухвали, постанови. Зупинення виконання судового рішення.

Оскарження дій чи бездіяльності органів Державної виконавчої служби. Поворот виконання рішення, постанови.

Модуль 3

Провадження за окремими категоріями справ

Тема 14. Особливості розгляду справ про банкрутство.

Поняття і значення провадження у справах про банкрутство. Поняття банкрутства. Суб'єкти банкрутства. Кредитори. Підвідомчість і підсудність справ про банкрутство. Сторони та інші учасники процедури банкрутства.

Підстави та порядок порушення провадження у справах про банкрутство. Відкликання заяви. Порушення провадження у справі. Підготовче та попереднє засідання господарського суду. Строки та порядок провадження у справах про банкрутство.

Заходи щодо забезпечення інтересів кредиторів. Виявлення кредиторів і санаторів. Скликання зборів кредиторів і формування комітету кредиторів.

Судові процедури банкрутства, що застосовуються до боржника. Розпорядження майном боржника. Санація. Ліквідаційна процедура. Мирова угода. Прийняття рішення про санацію. Прийняття рішення про визнання боржника банкрутом. Оголошення банкрутом і його наслідки. Майно, на яке звертається стягнення.

Оцінка майна. Продаж майна. Черговість задоволення претензій кредиторів.

Підстави та порядок припинення провадження у справах про банкрутство. Особливості банкрутства окремих категорій суб'єктів підприємницької діяльності.

Світова практика у справах, про визнання банкрутом.

Тема 15. Розгляд господарських спорів третейським судом.

Поняття, роль і завдання третейського суду. Види третейських судів та їх повноваження.

Національні та міжнародні третейські суди. Загальні та спеціальні третейські суди. Постійно діючі та суди ad hoc.

Порядок розгляду господарських спорів і виконання рішень третейських судів.

Тема 16. Провадження у справах за участю іноземних суб'єктів господарювання.

Процесуальні права і обов'язки іноземних суб'єктів господарювання. Підсудність судам справ за участю іноземних суб'єктів господарювання. Звернення господарських судів із судовим дорученням до іноземного суду або іншого компетентного органу іноземної держави. Зміст і форма судового доручення про надання правової допомоги. Виконання в Україні судових доручень іноземних судів. Виконання доручення іноземного суду про вручення виклику до суду чи інших документів. Виконання судових доручень закордонними дипломатичними установами України

Тема 17. Міжнародно-правові проблеми вирішення господарських (економічних) спорів.

Міжнародний комерційний арбітраж. Правова природа міжнародного комерційного арбітражу. Міжнародно-договірна уніфікація комерційного арбітражу. Міжнародні регламенти, типовий закон про міжнародний комерційний арбітраж Юнсітрал. Арбітражна угода, компетенція міжнародного комерційного арбітражу. Арбітражний розгляд. Законодавство, що застосовується при вирішенні зовнішньоекономічних комерційних спорів.

Арбітражні рішення. Виконання арбітражних рішень.

Міжнародні правові проблеми співробітництва у вирішенні економічних спорів. Співробітництво та взаємодопомога господарських судів різних держав. Угода між державами СНД з правових питань. Вирішення спорів, пов'язаних із господарською діяльністю у державах – учасницях СНД.

3. Рекомендована література

Основні нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 № 1798-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 6. – Ст. 56.
3. Цивільний кодекс України 16.01.2003 № 435-ІV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40. – Ст. 356.
4. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 № 1618-ІV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 40. – Ст. 492.
5. Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом: Закон України в редакції від 22.12.2011 № 4212-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 32-33. – Ст. 413.
6. Про судовий збір: Закон України від 08.07.2011 № 3674-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 14. – Ст. 87.
7. Про міжнародний комерційний арбітраж: Закон України від 24.02.1994 № 4002-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 25. – Ст. 198.
8. Про прокуратуру: Закон України від від 14.10.2014 № 1697-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 2-3. – Ст. 12.
9. Про судову експертизу: Закон України від 25.02.1994 № 4038-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 28. – Ст. 232.
10. Про виконавче провадження: Закон України від від 21.04.1999 № 606-ХІV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 24. – Ст. 207.
11. Про міжнародні договори України: Закон України від 29.06.2004 № 1906-ІV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 50. – Ст. 540.
12. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23.06.2005 № 2709-ІV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 32. – Ст. 422.
13. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 07.07.2010 № 2453-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 41-45. – Ст. 529.
14. Угода про порядок взаємного виконання рішень арбітражних, господарських та економічних судів на територіях держав-учасниць Співдружності: Угода, Міжнародний документ СНД, від 06.03.1998. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/997_404
15. Питання мережі господарських судів України: Указ Президента України від 12.08.2010 № 811 / 2010 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 62. – Ст. 2161.
16. Про державне мито: Декрет Кабінету Міністрів України від 21.01.1993 № 16-2004 // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 13. – Ст. 113.
17. Про визнання банкрутом: Постанова Вищого господарського суду від 22.01.2008 № 01/5000 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v5000600-08>
18. Про визнання договору застави таким, що втратив чинність: Постанова Вищого господарського суду від 23.05.2007 № 9/669/06 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v_669600-07

19. Про визнання недійсним договору оренди, додаткових угод до нього та виселення: Постанова Вищого господарського суду від 24.01.2008 № 16-8-6-30-9/336-05-9443 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v9443600-08>
20. Про визнання недійсним договору страхування: Постанова Вищого господарського суду від 06.02.2008 № 21/206-07-6894 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v6894600-08>
21. Про визнання недійсним договору, зобов'язання повернути майно, зобов'язання скасувати реєстрацію права власності: Постанова Вищого господарського суду від 04.02.2008 № 44/168пд [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v168_600-08
22. Про визнання недійсним приймально-здавального акту та стягнення коштів: Постанова Вищого господарського суду від 23.05.2007 № 8/213/06 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v_213600-07
23. Про визнання недійсним розпорядження відповідача щодо відміни реєстраційних документів на морський транспортний засіб та зобов'язання відповідача відновити запис у Державному судновому реєстрі України: Постанова Вищого господарського суду від 15.01.2008 № 3/360 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v_360600-08
24. Про визнання недійсними біржових торгів та визнання недійсним договору: Постанова Вищого господарського суду від 02.10.2007 № 23/153 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/va153600-07>
25. Про визнання недійсними договорів гарантії, іпотеки, застави: Постанова Вищого господарського суду від 31.01.2008 № 24/483 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v_483600-08
26. Про визнання недійсними договору купівлі-продажу та договору дарування, повернення об'єкта приватизації в комунальну власність: Постанова Вищого господарського суду від 09.08.2007 N 2-441/07(2-4426/2006) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v4426600-07>
27. Про визнання недійсними простих векселів: Постанова Вищого господарського суду від 12.07.2007 № 8/361 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/vc361600-07>
28. Про визнання недійсними установчих документів, запису про проведення державної реєстрації та припинення юридичної особи: Постанова Вищого господарського суду від 24.05.2007 № 15/301д/06-14/49д/07 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v301d600-07>
29. Про визнання недійсними установчих документів: Постанова Вищого господарського суду від 10.01.2008 № 05-6-15/304 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
30. Про визнання неправомірними дій та спонукання виконати певні дії: Постанова Вищого господарського суду від 07.02.2008 № 6/192 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>

31. Про визнання права власності на майно та звільнення з-під арешту: Постанова Вищого господарського суду від 14.01.2008 № 44/446пн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
32. Про визнання права власності та звільнення з-під арешту майна: Постанова Вищого господарського суду від 14.01.2008 № 44/313пн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
33. Про визнання права власності: Постанова Вищого господарського суду від 08.02.2008 № 48/271 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
34. Про визнання сумлінним набувачем, про визнання права власності і про спонукання до укладення охоронного договору: Постанова Вищого господарського суду від 15.01.2008 № 2-8/2800-2007 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
35. Про виконання рішень господарських судів: Лист Національного банку від 25.04.2003 № 25-11/578-3089 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
36. Про виселення та повернення нежитлового приміщення: Постанова Вищого господарського суду від 04.02.2008 № 30/146 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
37. Про витребування майна із чужого незаконного володіння: Постанова Вищого господарського суду від 17.01.2008 № 8/476 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
38. Про відшкодування збитків: Постанова Вищого господарського суду від 23.05.2007 № 8/297 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
39. Про внесення змін до деяких Інформаційних листів Вищого господарського суду України: Лист Вищого господарського суду від 08.04.2008 № 01-8/218 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
40. Про деякі питання застосування норм Господарського процесуального кодексу України, порушені у доповідних записках про роботу господарських судів у 2007 році: Лист Вищого господарського суду від 18.03.2008 № 01-8/164 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
41. Про деякі питання підвідомчості і підсудності справ господарським судам: Рекомендації Вищого господарського суду від 27.06.2007 № 04-5/120 // Вісник господарського судочинства. – 2007. – № 4. – С. 33.
42. Про деякі питання практики визначення підсудності справ та передачі справ з одного господарського суду до іншого. Інформаційний лист Вищого господарського суду України від 26.03.2002 № 01-8/350 // Вісник господарського судочинства. – 2002. – № 3. – С. 125-126.
43. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних з орендою земельних ділянок: Оглядовий лист Вищого господарського суду від 30.11.2007 № 01-8/918 // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 1. – Ст. 59.
44. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із застосуванням конкурентного законодавства: Оглядовий лист Вищого господарського суду від

- 21.08.2007 № 01-8/741 // Публікації: Бізнес-Бухгалтерія-Право. Податки. Консультації, 08.10.2007, № 41, стор.44; Бізнес: законодавство та практика, 2007 р., № 16, стор.31; Податки та бухгалтерський облік, 08.10.2007, № 81, стор.15 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
45. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із захистом права власності на землю і землекористування: Роз'яснення Вищого арбітражного суду від 27.06.2001 № 02-5/743 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
46. Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із створенням, реорганізацією і ліквідацією підприємств: Роз'яснення Вищого арбітражного суду України від 12.09.1996 № 02 – 5 / 334 // Бізнес. – 1996. – № 44. – С. 5-8.
47. Про деякі питання практики застосування Господарського процесуального кодексу України: Роз'яснення Вищого арбітражного суду від 18.09.1997 № 02-5/289 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
48. Про деякі питання практики застосування Закону України «Про третейські суди» (щодо винесення та надсилання окремих ухвал господарського суду): Лист Вищого господарський суд від 12.03.2008 № 01-8/118.
49. Про деякі питання практики застосування заходів до забезпечення позову: Роз'яснення Вищого арбітражного суду від 23.08.1994 № 02-5/611 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
50. Про деякі питання практики застосування норм Цивільного та Господарського кодексів України: Лист Вищого господарського суду від 07.04.2008 № 01-8/211 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
51. Про деякі питання практики застосування розділу XII Господарського процесуального кодексу України: Роз'яснення Вищого господарського суду від 28.03.2002 № 04-5/366 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
52. Про деякі питання практики застосування статей 80 та 81 Господарського процесуального Кодексу України: Роз'яснення Вищого арбітражного суду від 23.08.1994 № 02-5/612 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
53. Про деякі питання практики застосування статті 20 Господарського процесуального кодексу України: інформаційний лист Вищого господарського суду від 03.08.2007 № 01-8/622 // Бізнес: законодавство та практика. – 2007. – № 16. – С. 19.
54. Про деякі питання практики застосування у вирішенні спорів окремих норм процесуального права: інформаційний лист Вищого господарського суду від 14.12.2007 № 01-8/973 // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 1. – Ст. 75.
55. Про деякі питання практики розгляду справ за участю іноземних підприємств і організацій: Роз'яснення Вищого господарського суду від 31.05.2002 № 04-5/608 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
56. Про деякі питання судової практики застосування Статуту залізниць України, інших норм транспортного законодавства: Оглядовий лист Вищого

- господарського суду від 29.11.2007 № 01-8/917 // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 1. – Ст. 43.
57. Про деякі питання участі прокурора у розгляді справ, підвідомчих господарським судам. Роз'яснення Президії Вищого господарського суду України від 22.05.2002 № 04-5/570 // Вісник господарського судочинства. – 2002. – № 3. – С. 95-98.
58. Про застосування наслідків недійсності нікчемного правочину: Постанова Вищого господарського суду від 23.01.2008 № 2-26/12573-2006 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
59. Про звернення стягнення на майно: Постанова Вищого господарського суду від 23.05.2007 № 16/170 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
60. Про зміну способу виконання рішення: Постанова Вищого господарського суду від 16.08.2007 № 37/103 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
61. Про зобов'язання вчинити дії та стягнення коштів: Постанова Вищого господарського суду від 24.01.2008 № 24/721 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
62. Про зобов'язання провести позачергові загальні збори: Постанова Вищого господарського суду від 06.08.2007 № 12/429пн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
63. Про зобов'язання узгодити межі землекористування та підписати акт встановлення та узгодження меж земельної ділянки: Постанова Вищого господарського суду від 15.01.2008 № 43/130пн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
64. Про зобов'язання укласти договір: Постанова Вищого господарського суду від 24.01.2008 № 53/77-07 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
65. Про зобов'язання укласти договір: Постанова Вищого господарського суду від 14.01.2008 № 32/479 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
66. Про повернення безпідставно набутого майна: Постанова Вищого господарського суду від 18.07.2007 № 25/11-06 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
67. Про повернення самовільно зайнятої земельної ділянки: Постанова Вищого господарського суду від 15.01.2008 № 4/752 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
68. Про практику Верховного Суду України щодо застосування норм законодавства про підвідомчість справ господарським судам. Інформаційний лист Вищого господарського суду України від 26.03.2004 № 01-8/534 // Вісник господарського судочинства. – 2004. № 3. – С. 100-110.
69. Про практику Верховного Суду України щодо застосування норм законодавства про підвідомчість справ господарським судам. Інформаційний лист Вищого господарського суду України від 21.07.2005 № 01-8/ 1281 // Вісник господарського судочинства. – 2005. – № 5. – С. 41-57.

70. Про практику Верховного Суду України щодо сплати державного мита витрат на інформаційно-технічне забезпечення судового процесу. Інформаційний лист Вищого господарського суду України від 06.09.2004 № 01-8/1525 // Вісник господарського судочинства. – 2004. – № 4. – С. 116-127.
71. Про практику Верховного Суду України щодо участі прокурора у розгляді справ, підвідомчих господарським судам Інформаційний лист Вищого господарського суду України від 18.06.2004 № 01-8/1172 // Вісник господарського судочинства. – 2004. – № 3. – С. 171-177.
72. Про практику застосування господарськими судами законодавства про рекламу: Лист Вищого господарського суду від 04.04.2008 № 01-8/205 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
73. Про практику застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти інтелектуальної власності: оглядовий Лист Вищого господарського суду від 14.12.2007 № 01-8/974 // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 1. – Ст. 84.
74. Про практику застосування законодавства у розгляді справ, що виникають з корпоративних відносин: Рекомендації Вищого господарського суду від 28.12.2007 № 04-5/14 // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 1. – Ст. 22.
75. Про припинення юридичної особи: Постанова Вищого господарського суду від 15.01.2008 № 17/137 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
76. Про розірвання договору купівлі-продажу: Постанова Вищого господарського суду від 21.08.2007 № 2-11/2672-2007 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
77. Про розірвання договору оренди: Постанова Вищого господарського суду від 17.01.2008 № 44/237пд [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
78. Про розірвання договору та стягнення коштів: Постанова Вищого господарського суду від 24.01.2008 № 10/370-07 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
79. Про спонукання продовжити дію договорів оренди: Постанова Вищого господарського суду від 22.01.2008 № 2/682 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
80. Про стягнення боргу, неустойки, суми коштів за прострочення виконання боржником грошового зобов'язання: Постанова Вищого господарського суду від 22.05.2007 № 42/95-6/463 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
81. Про стягнення збитків у вигляді упущеної вигоди: Постанова Вищого господарського суду від 22.05.2007 № 2/47-06 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
82. Про стягнення коштів: Постанова Вищого господарського суду від 23.01.2008 № 13/99 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
83. Про стягнення коштів: Постанова Вищого господарського суду від 30.01.2008 № 4/372 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>

84. Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 30.05.1997 № 8// ВВСУ. – 1997. – № 10.
85. Про судову практику у справах про злочини проти власності: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 06.11.2009 № 10 // ВВСУ. – 2009. – №12.
86. Про усунення перешкод в здійсненні підприємницької діяльності: Постанова Вищого господарського суду від 15.01.2008 № 2-8/7349.1-2007 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
87. Про усунення перешкод у здійсненні права користування земельною ділянкою: Постанова Вищого господарського суду від 17.01.2008 № 18/324-07 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
88. Про усунення перешкод у здійсненні права користування та розпорядження нерухомим Майном: Постанова Вищого господарського суду від 22.05.2007 № 17/682-05 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
89. Про усунення перешкод у користуванні майном та виселення: Постанова Вищого господарського суду від 18.07.2007 № 2-8/2535-07 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
90. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення окремих положень ч. 1 ст. 4 Цивільного процесуального кодексу України (справа про охоронюваний законом інтерес) від 01.12.2004 № 18-рп/2004 // Офіційний вісник України. – 2004. – № 50. – Ст. 3288.

Основна література:

91. Господарське процесуальне право України : навч. посібник для підготовки до іспитів / упоряд. І. В. Тетарчук, Т. Є. Дяків. – К. : Центр учб. л-ри, 2014. – 208 с.
92. Господарське процесуальне право України : підручник / за ред. О. І. Харитонова. – К. : Істина, 2009. – 360 с.
93. Деледивка С. Г. Зразки документів у господарському процесі. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 704 с.
94. Ніколенко Л. М. Господарське процесуальне право України : підручник / Л. М. Ніколенко. – Одеса : Фенікс, 2011. – 512 с.
95. Стоянов А. Д. Науково-практичний коментар Господарського процесуального кодексу України. – К. : ЦУЛ, 2014. – 384 с.
96. Шелухін М. Л. Господарське процесуальне право [Текст] + [Електронний ресурс] : навч. посібник. – К. : Центр навч. л-ри, 2006. – 264 с.

Додаткова література:

97. Балюк І. А. Господарське процесуальне право: навч. посіб. – К. : КНЕУ, 2008. – 224 с.
98. Барановський М.В. Учасники адміністративного процесу: класифікація та правосуб'єктність / М.В. Барановський, В.М. Базенко // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 6. – С. 110-115.

99. Беяневич В.Е. Господарський процесуальний кодекс України (із змінами і доповненнями станом на 1 серпня 2014 р.): наук.-практ. комент. / В.Е. Беяневич ; [Юрид. фірма] «Василь Кисіль і партнери». Адвокати і правники. – 4-те вид., перероб. і допов. – К. : Юстініан, 2014. – 1299 с.
100. Беяневич О. Верховенство права і законність як принципи господарського процесуального права / О. Беяневич // Право України. – 2011. – № 7. – С. 13-21.
101. Беяневич О. Про спеціалізацію в правовому регулюванні господарських договірних відносин / О. Беяневич // Право України. – 2010. – № 8. – С. 64-71.
102. Белкін М.Л. Актуальні питання призначення судових експертиз у господарському процесі / М.Л. Белкін, Ю.Л. Белкіна // Вісник господарського судочинства. – 2009. – № 3. – С. 178-187.
103. Белкін М.Л. Застосування принципу розумності в господарських і цивільних спорах / М.Л. Белкін, Ю.Л. Белкіна // Вісник господарського судочинства. – 2009. – №1. – С. 98-103.
104. Бобрик В.І. Міжнародна уніфікація і гармонізація процесуального права як напрям оптимізації цивільного і господарського судочинства в Україні / В.І. Бобрик // Часопис Київського університету права. – 2014. – № 3. – С. 133-140.
105. Богомол О.В. Застосування інституту державного мита у господарському процесі України / О.В. Богомол // Вісник господарського судочинства. – 2009. – № 2. – С. 92-95.
106. Бондар І.В. Становлення інституту перегляду за нововиявленими обставинами у процесуальному законодавстві / І.В. Бондар // Вісник господарського судочинства. – 2009. – № 2. – С. 96-100.
107. Васильєв С.В. Хозяйственное судопроизводство Украины: Учебное пособие. – Харьков: «Эспада», 2002.
108. Васильєв С.В. Господарський процес України: Підручник. – К. : ЭСПАДА. – 2010. – 288 с.
109. Вечірко І.О. Основні стадії провадження у справі про банкрутство: особливості класифікації та змісту / І.О. Вечірко // Вісник господарського судочинства. – 2009. – № 3. – С. 58-67.
110. Гогусь Т. Нормотворення з питань організації та діяльності суду / Т. Гогусь // Право України. – 2009. – № 1. – С. 53-59.
111. Господарське процесуальне право України: навч. посіб. / В.Л. Костюк, К.М. Біда, В.В. Бонтлаб [та ін.]; за заг. ред. В.Л. Костюка. – К. : Ін Юре, 2009. – 223 с.
112. Господарське процесуальне право України: Підручник / За ред. О.І. Харитонової. – К. : Істина, 2008. – 360 с.
113. Господарський процесуальний кодекс України з постатейними матеріалами / уклад. В.Е. Беяневич. – К. : Юстініан, 2002. – 544 с.
114. Грек Б.М. Загальна характеристика поняття «позовна давність» та його роль у вирішенні спорів / Б.М. Грек, О.В. Буряк // Вісник господарського судочинства. – 2009. – № 2. – С. 79-85.

115. Гуменюк В. Компетенція міжнародного комерційного арбітражу при розгляді зовнішньоторговельних спорів за договірною підсудністю / В. Гуменюк // Право України. – 2009. – № 8. – С. 124-129.
116. Дем'як В.М. Принципи визначення правового статусу учасників господарського процесу в Україні / В.М. Дем'як // Судова влада України: офіційний веб-портал. – 4 лютого 2011 р. .: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://court.gov.ua/>
117. Демченко С.Ф. Ефективність економічного судочинства / С.Ф. Демченко // Вісник господарського судочинства. – 2009. – № 5. – С. 42-48.
118. Демченко С.Ф. Теоретичні аспекти становлення і розвитку економічного судочинства в Україні / С.Ф. Демченко. – К. : Преса України, 2009. – 240 с.
119. Добровольська В. Сутність та перспективи подальшого розвитку господарського судочинства / В. Добровольська // Право України. – 2009. – № 2. – С. 176-183.
120. Добровольська В.В. Деякі питання контролю судочинства в Україні / В.В. Добровольська // Вісник господарського судочинства. – 2009. – № 5. – С. 65-72.
121. Домбровська О.В. Санкції як форма вираження конституційно-правової відповідальності / О.В. Домбровська // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 6. – С. 91-97.
122. Євсєєв О.П. Правова природа мирової угоди в господарському процесі / О.П. Євсєєв, І.П. Жигалкін, О.О. Присяжнюк // Проблеми законності. – 2012. – Вип. 120. – С. 94-103.
123. Жаренко В.Ф. Процесуальне правонаступництво у господарському процесі / В.Ф. Жаренко // Правовий вісник Української академії банківської справи. – 2014. – № 2. – С. 59-64.
124. Загорняк Н. До питання призначення судової експертизи у сучасному господарському процесі / Н. Загорняк // Часопис Академії адвокатури України. – 2015. – Т. 8, № 1. – С. 91-92.
125. Зобов'язальне право: теорія і практика: навч. посіб. для студентів юридичних вузів і факультетів університетів / О.В. Дзера, Н.С. Кузнецова, В.В. Луць та інші; за ред. О.В. Дзери. – К. : Юрінком Інтер, 2000. – 912 с.
126. Іванюта Н. Теоретико-функціональний аналіз функцій та системи господарського процесуального права / Н. Іванюта // Юридичний вісник. – 2014. – № 5. – С. 101-104.
127. Іванюта Н.В. Моніторинг у господарському процесуальному праві / Н. В. Іванюта // Право і суспільство. – 2014. – № 6.1. – С. 94-99.
128. Каменков В. Судові дебати і репліки при закінченні (поновленні) розгляду справи / В. Каменков // Право України. – 2011. – № 7. – С. 57-62.
129. Картузов М.Ю. Проблемні питання застосування запобіжних заходів у судовому процесі / М.Ю. Картузов // Вісник господарського судочинства. – 2009. – №4. – С. 100-106.
130. Коваленко Т.С. Сутність та функції судових витрат у господарському процесі / Т.С. Коваленко // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Право. – 2013. – № 1062, вип. 14. – С. 201-203.

131. Коваль В. Аналогія закону і здійснення правосуддя у господарських справах / В. Коваль // Право України. – 2011. – № 7 – С. 189-197.
132. Козирєва В.П. Механізм та умови впровадження спрощеної процесуальної форми в господарське судочинство України: запозичення іноземного досвіду [Електронний ресурс] / Козирєва В.П., Козирєва В.П., Бабенко О.Ю., Бабенко О.Ю. // Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. – 2015. – № 2. – С. 109-113. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npnau_2015_2_23
133. Кот О.В. Рішення господарського суду: проблеми викладення змісту / О.В. Кот // Вісник господарського судочинства. – 2009. – № 5. – С. 96-108.
134. Кройтор В.А. Претензии и иски в практике разрешения хозяйственных споров: науч.-практ. пособие. – Х. : Экспада, 2001. – 286 с.
135. Кубко Є. Міжнародно-правові стандарти в господарському судочинстві (методологічні питання) / Є. Кубко // Право України. – 2011. – № 7. – С. 21-29.
136. Мізіна Т. Проблеми захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності / Т. Мізіна // Підприємництво, господарство і право. – 2008. – №10. – С. 157-165.
137. Мілаш В. Переддоговірні відносини у сфері господарювання: проблеми теорії і практики / В. Мілаш // Право України. – 2010. – № 4. – С. 258-264.
138. Молодіко К. Спір між сторонами господарського процесу: критерії оцінки / К. Молодіко // Право України. – 2009. – № 4. – С. 107-111.
139. Москвич Л. Принцип спеціалізації суддів: вітчизняний та міжнародний досвід / Л. Москвич // Право України. – 2009. – № 9. – С. 26-30.
140. Ніколенко Л.М. Теоретичні питання доступності правосуддя у господарському і цивільному судочинстві / Л.М. Ніколенко // Вісник господарського судочинства. – 2009. – № 2. – С. 71-78.
141. Осетинський А. Сучасна роль касаційної інстанції в умовах реформування господарського судочинства / А. Осетинський // Право України. – 2011. – № 7. – С. 50-57.
142. Осетинський А.Й. Конкуренція судових юрисдикцій в аспекті забезпечення усталеної судової практики у земельних спорах / А. Й. Осетинський // Вісник господарського судочинства. – 2009. – № 5. – С. 21-24.
143. Павлюченко Ю. Примусове виконання визнаної претензії / Ю. Павлюченко // Право України. – 2011. – № 7. – С. 78-83.
144. Погорецький В.М. Треті особи в арбітражному процесі / В.М. Погорецький // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 2. – С. 163-167.
145. Подцерковний О. Про необхідність підвищення уваги до методології тлумачення господарського законодавства / О. Подцерковний // Право України. – 2010. – № 4. – С. 265-274.
146. Подцерковний О. Щодо зовнішнього та внутрішнього виміру поняття «господарський процес» / О. Подцерковний // Право України. – 2011. – № 7. – С. 4-12.
147. Пригуза П.Д. Логіко-семантичний аналіз відсутності боржника у судовій практиці України / П.Д. Пригуза // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 2. – С. 36-43.

148. Присяжнюк О.О. Електронні докази у господарському процесі: проблеми формалізації / О. О. Присяжнюк, О. П. Євсєєв // Проблеми законності. – 2011. – Вип. 117. – С. 13-23.
149. Притика Д. Актуальні питання кодифікації господарського судочинства в Україні / Д. Притика // Право України. – 2011. – № 7. – С. 29-43.
150. Притика Д.М. Господарський процесуальний кодекс України: наук.-практ. коментар // Д.М. Притика, М.І. Тітов, В.М. Гайворонський. – Х. : Консум, 2003. – 320 с.
151. Притика Д.М. Коли закони чіткі – чітке правосуддя / Д.М. Притика, О.Ю. Шустік // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 6. – С. 68-72.
152. Притика Д.М. Проект нового Господарського процесуального кодексу України потребує невідкладного розгляду / Д.М. Притика // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 2. – С. 24-27.
153. Прокопанич Г.К. Особливості призначення судових експертиз в господарському процесі України / Г. К. Прокопанич // Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. – 2013. – Вип. 3. – С. 253-257.
154. Пушай В.І. Теоретичні та прикладні аспекти відступлення права вимоги / В.І. Пушай // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 6. – С. 105-109.
155. Резнікова В. Поняття та значення заходів до забезпечення позову в господарському процесі України / В. Резнікова, Б. Орленко // Юридичний вісник. – 2014. – № 4. – С. 142-146.
156. Резнікова В. Проблеми протидії зловживанню процесуальними правами в господарському судочинстві / В. Резнікова // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – 2012. – Вип. 93. – С. 20-25.
157. Резнікова В.В. До питання про поняття господарського процесу / В.В. Резнікова // Економіка та право. Серія : Право. – 2015. – № 2. – С. 38-44.
158. Роїна О.М. Господарський процес : практ. посіб. / Роїна О.М. [5-те вид., доп. і перероб.]. – К. : Алерта, 2011. – 192 с.
159. Роїна О.М. Господарський процес. Збірник процесуальних документів (з можливістю копіювання) / О.М. Роїна. – К. : С.В.Д. ТРЕЙДІНГ, 2002. – 92 с.
160. Россильна О. Правова природа представництва у господарському процесі / О. Россильна // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки. – 2013. – Вип. 3. – С. 90-92.
161. Стахурський М.Ф. Проблеми визначення підвідомчості земельних спорів господарськими судами України / М.Ф. Стахурський // Вісник господарського судочинства. – 2009. – № 5. – С. 35-38.
162. Степанова Т.В. Щодо прогалин законодавчого регулювання правового статусу секретаря судового засідання у господарському процесі / Т.В. Степанова // Вісник Одеського національного університету. Серія : Правознавство. – 2014. – Т. 19, Вип. 2. – С. 63-69.
163. Ступаченко О.Д. Перспективи реформування національної системи в концепції Європейської інтеграції України / О.Д. Ступаченко // Право України. – 2009. – № 7. – С. 17-20.

- 164.Таликін Є. Похідний позов у господарському судочинстві України: загальні засади процесуальної конструкції / Є. Таликін // Юридичний вісник. – 2014. – № 4. – С. 161-168.
- 165.Таликін Є.А. Система процесуальних форм перегляду судових актів у господарському судочинстві: загальні засади розбудови / Є. А. Таликін // Держава і право. Юридичні і політичні науки. – 2014. – Вип. 63. – С. 117-125.
- 166.Тимченко Г.П. Попереднє судове засідання як етап підготовки справи до судового розгляду / Г.П. Тимченко // Вісник господарського судочинства. – 2008. – № 2. – С. 104-109.
- 167.Устименко В. Принцип верховенства права: неповнота врахування у законодавстві України та наслідки (господарсько-правовий аспект) / В. Устименко, Р. Джабраїлов // Право України. – 2010. – № 8. – С. 80-87.
- 168.Філіпп І.Ю. Інститут медіації як спосіб вирішення спорів у господарському процесі / І. Ю. Філіпп, Д. А. Єршов, О. Я. Дон // Право і суспільство. – 2014. – № 6.2(3). – С. 78-85.
- 169.Фомченков Д. Господарські суди на захисті інтелектуальної власності / Д. Фомченков // Право України. – 2001. – № 10. – С. 92-93.
- 170.Фурса С. Проблеми виконання рішень господарських судів: нові механізми та відповідальність / С. Фурса // Право України. – 2011. – № 7. – С. 67-73.
- 171.Чернадчук В.Д. Господарське процесуальне право України : підручник / В.Д. Чернадчук, В.В. Сухонос, В.П. Нагребельний, Д.М. Лук'янець; за заг. ред. В.Д. Чернадчука. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2006. – 331 с.
- 172.Черненко О.А. Відвід судді в господарському процесі / О.А. Черненко // Приватне право і підприємництво. – 2015. – Вип. 14. – С. 89-93.
- 173.Шелухін М.Л. Господарське процесуальне право: навч. посібник у схемах / М.Л. Шелухін, О.М. Зубатенко. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 264 с.
- 174.Щербина В. Деякі проблеми удосконалення господарського процесуального законодавства / В. Щербина // Право України. – 2010. – № 8. – С. 13-18.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання

Формою підсумкового контролю успішності навчання студентів з дисципліни «Господарський процес» є поточний модульний контроль (залік). За результатами поточного модульного контролю студент отримує до 100 балів за 100-бальною шкалою оцінювання.

5. Засоби діагностики успішності навчання

Засобами діагностики успішності навчання студентів з дисципліни «Господарський процес» є усне опитування та обговорення теоретичних питань на семінарських та лекційних заняттях, пакети тестових завдань, ситуаційні завдання (кейси) з дисципліни, пакети завдань для модульних контрольних робіт, пакет завдань для комплексної контрольної роботи.